

Tarih ve GÜNCE

Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Dergisi
Journal of Atatürk and the History of Turkish Republic
1/2, (2018 Kış/Winter), ss. 241-260

Temsilciliklerimizden Haberler

İTALYA TEMSİLCİMİZDEN:

A short insight in Italian historiography

Fabio L. GRASSI *

Naturally, it is not possible to account satisfactorily on all the most innovative and interesting works of the Italian historians in the last year. Let me say that despite all the serious shortcomings, Italian historians generally work hard and on the average produce good works, such as their colleagues in other fields. Having to select, as a historian mainly devoted to contemporary history and Turkic world, I will concentrate on those works who have raised interest outside classic academic circles and on works concerning Ottoman Empire, Turkey and the area of the Turkic peoples and countries.

As far as I know, three issues have caused a lively historiographical-political debate in Italy. The first one is the never ending issue of the way Italy became an unite kingdom, especially in reference to the conquest and annexation of the Southern Kingdom ("Kingdom of the Two Sicilies"). From the very first years after the unification (1861), a nostalgic (towards the Bourbon dynasty) and critical (towards the new rulers, the Savoy dynasty) has flourished. A part of our historians and intellectuals has always been criticizing what has been called "the birth of a colony", to say the alleged exploitation of Southern Italy committed by the liberal conquerors. Recently, some southern historians have written books on the ill-treatment the soldiers who had faithfully served their Bourbon king were subject to. Northern historians criticized these works as exaggerating the size of the sufferings. This year, the debate has enliven again because some local administrations in Southern Italy have decided to honor the southerners who had been killed in the defense of the Kingdom of the Two Sicilies and in the attempt to re-establish it after 1861. The leadership of the SISSCO (Italian Society of Studies on Contemporary History), now directed by Fulvio Cammarano, has formally reproached these initiatives, but some members have argued that the duty of the historians is not to decide if the unification of Italy was a good or a bad thing in itself and/or in the way it was accomplished and that the SISSCO had better only warn that the cultural debate on this issue must rely on serious scientific grounds.

The second debate has been brought about by a law, until now voted by one of the chambers of Italian parliament. This law, promoted by a Jewish MP whose family was nearly completely killed by nazis during the second world war, aims at criminalizing propaganda of fascism and nazism, which has been spreading especially in the social media. Some intellectuals, historians included, have expressed their worry about the vagueness of the concept of

* Prof. Dr., Tarih ve GÜNCE İtalya Temsilcisi

propaganda and therefore about the risk of a limitation of the freedom of expression and interpretation. Is it propaganda of fascism to write that fascist regime reacted wisely to the great crisis blown out in 1929? Supporters of the law have replied that serious historiographical-cultural debate absolutely is not in danger.

The third debate was largely expected this year and is expected to be much less alive next year, because it is a debate concerning a centenary, the centenary of the defeat of Caporetto (now Kobarid, in Slovenia), occurred in October 1917, the serious defeat which led Italian army on the edge of collapse. At the moment, the shelves of the bookshops are crowded with old and new books concerning this unforgotten page of Italian history, other than with books concerning in general WWI and/or Italian participation. Names such as Mario Isnenghi, Giorgio Rochat, Mario Silvestri cannot be omitted. A core topic of these books can be consider the question: who is the main guilty? The chief of the General Staff, General Luigi Cadorna, or the head of the army swept out by the Austro-Hungarian and German troops, general Pietro Badoglio? For sure, the pages on Caporetto in the official documents were carefully emended and cut so to conceal the negative role of Badoglio, who in the following decades became a key figure in the history of Italy.

Let's come to works relating Turkic world. Among a not little number of works published in the last two years, I deem worth being mentioned the following ones:

1. Alessandro Barbero, *Il divano di Istanbul* [Istanbul's divan], Palermo, Sellerio, 2015. It is a comprehensive empathic history of the Ottoman society and culture. It is not the output of original researches but the author, despite being an academic historian, is a popular writer, therefore this book has been selling well and it is important that a balanced and even friendly view on Ottoman Empire reaches wider areas of readers.
2. Roberto Sciarone, *L'Impero Ottomano e la Grande Guerra: il carteggio dell'addetto militare italiano a Costantinopoli (1914-1915)* [The Ottoman Empire and the Great War: the correspondence of the Italian military attaché in Constantinople (1914-1915)], Roma, Nuova cultura, 2015. This is a very useful work that scholars are advised to take under consideration. It is scarcely remembered that Italy maintained regular diplomatic relations with the Ottoman Empire for not little time since the beginning of the First World War. Therefore the reports of the Italian diplomats before Italy declared war on the Ottoman Empire are a first-hand source on the first phase of the war.
3. Vito Bianchi, *Otranto 1480: il sultano, la strage, la conquista* [Otranto 1480: the sultan, the massacre, the conquest], Roma-Bari, Laterza, 2016. For obvious reasons, the Otranto expedition led by Gedik Ahmet pasha has always been drawing the passionate interest of Italian scholars and writers. This book is relevant inasmuch stresses the role and even complicity of the Italian states, first of all Venice.
4. Bruno Cianci, *Bosforo. Via d'acqua fra Oriente e Occidente* [Bosphorus. Waterway between East and West], Fidenza, Mattioli, 2017. This little, nice and elegant book provides a short but comprehensive history of the famous waterway up to the recent admirable infrastructural works, including - thanks to the uncommon technical competence of the author - scarcely known informations.

ABD TEMSİLCİMİZDEN:**ABD Michigan State University’de Türkçe/Türkiye Çalışmaları**

Timur KOCAOĞLU*

ABD’nin East Lansing şehrinde Ana yerleşkesi bulunan Michigan State University (Michigan Devlet Üniversitesi) 1855’de Ziraat Üniversitesi olarak kurulmuş. Bugün 52,000 öğrencisi, 5,500 öğretim üyesiyle 17 Fakültede 200 anabilim dalında öğretim-egitim yürütülüyor. Kısaca MSU denilen bu üniversitede 12 Türk öğretim üyesi görev yapıyor, lisans ve lisansüstü olarak 62-70 arasında Türk öğrenci okuyor.

MSU’da Türkbilim (Türkoloji) bulunmuyor. Ancak Üniversitesi’nin Tarih bölümünde Osmanlı tarihi ve Türkiye tarihi derslerini Türk öğretim üyesi Doçent Emine Evered veriyor.

Uluslararası İlişkiler bölümünde de Prof. Timur Kocaoğlu Avrasya’daki Türk toplulukları ve devletlerinin siyasi tarihi, Çarlık Rusyası’nda Yenileşme Hareketleri (Ceditçilik), Sovyet dönemi ve sonrasında Yeni Türk Cumhuriyetleri dış siyaseti ile ilgili dersler veriyor.

MSU’da 26 değişik dilde kurslar var, onlar arasında Türkçe (Türkiye), Özbekçe, Kazakça, Azerbaycanca, Osmanlıca kurslarının koordinatörlüğünü Timur Kocaoğlu yönetiyor.

MSU’da Uluslararası Araştırmalar Programı (ISP: International Studies Program) adında ayrı bir Araştırma birimi var. Bir Dekan tarafından yönetilen bu ISP biriminde Asya Araştırmaları Merkezi, Afrika Araştırmaları Merkezi, Çin Araştırmaları Merkezi gibi çeşitli merkezler arasında bir de Türkiye ile Türk Dünyasını ilgilendiren Avrupa, Rusya ve Avrasya Araştırmaları Merkezi (CERES: Center for European, Russian, and Eurasian Studies) bulunuyor. Bu CERES merkezinin müdürü Prof. Norman Graham, müdür yardımcısı Timur Kocaoğlu’dur. Bu merkezin ağırlık verdiği alanlar Rusya, Avrasya’daki Türkler ile Türkiye’dir. CERES sürekli olarak bu alanlarda Öğle Toplantıları (Brown Bag Talks), çeşitli konferans ve seminerler düzenliyor, yayımlar yapıyor: Şimdiye kadar Avrasya’daki Kadın Hareketleri, Orta Asya Cumhuriyetlerindeki çevre sorunları, basın ve başka konularda kitaplar yayımladı. Bu birimin de öğretim üyesi kadrosunda bulunan Tarihçi Emine Evered Hanım, Osmanlı Devleti sonları ile Türkiye Cumhuriyeti ilk yıllarında çeşitli bulaşıcı hastalıklar konusunda yazılar ve bir kitap yayımladı.

Emine Evered’in Osmanlılarda Tanzimat’tan Genç Türklere kadar Eğitim konusunda yayımı var:

Emine. Ö. Evered. *Empire and Education Under the Ottomans: Politics, Reform and Resistance from the Tanzimat to the Young Turks* (I.B. Tauris, 2012). Emine Evered’in başka çalışmaları için şu kişisel sitesine bakılabilir: <http://www.emineevered.com/publications.html>

Timur Kocaoğlu’nun çalışmalarından bir kaç:

Timur Kocaoğlu and Akarturk Karahan, *Sevgili Güzel Hasinem* (Letters by a Turkish officer to his wife during the War of Independence 1918-1922). Ankara: Cümle Yayınları (May 2017).

Timur Kocaoğlu, “The past as Prologue? Challenging the Myth of the Subordinated, Docile Woman in Muslim Central Eurasia” in *Gender Politics in Post-Communist Eurasia* (edited

* Prof. Dr., Michigan State University, Tarih ve Günce ABD Temsilcisi.

by Linda Racioppi and Katherine O'Sullivan See), East Lansing: Michigan State University Press, 2009; 169-208.

Timur Kocaoğlu, *Karay: The Trakai Dialect*. Munich: Lincom Europa Academic Publications, 2006, p. 258.

ALMANYA TEMSİLCİMİZDEN:

Turkologie Forschung in Deutschland

Halil Fehmi DAĞ*

Über die Turkologie wurden Anfang des 16. Jahrhundert erstmals in Deutschland berichtet.

Erste Studien über die Turkologie wurden an der Universität Heidelberg von Johannes Leunclavius (1541-1594) begonnen, dieser war ein Schüler des Historikers Wilhelm Holzmann.

Johannes Leunclavius 1584 reiste mit dem Diplomaten Heinrich von Lichtenstein nach Istanbul. Während seines Aufenthaltes lernte er die Türkische Sprache. Nach seiner Rückkehr nach Deutschland im Jahre 1588 schrieb er auf Lateinischer Sprache sein Buch '**Annales Sultanorum Othmanidarum a Turcis sua lingua scripti**' dieses wurde 1596 in Frankfurt veröffentlicht.

Die ersten Forschungsarbeiten über die Türken in Deutschland wurden durch Leunclavius geschrieben und veröffentlicht.

Jedoch als einer der bekanntesten ersten Turkologen in Deutschland wurde Hieronymus Megister (1554-1619) mit seinen wichtigsten Vorarbeiten zu Turkologie Studien bekannt.

Die erste grammatische Arbeit zu der Turkologie wurde 1612 in Leipzig von Hieronymus Megiser auf Lateinisch geschrieben '**Institutionum linguae turcicae libri quator. Quorum I. Continet Partem Isagoges Grammaticae Turcicae Priorem, de orthographia TurcArabica. II. Verò Isagoges Grammaticae Turcicae Partem Posteriorem, de Etymologia Turcorum. III. Complectitur diversa linguae Turcicae Exercitia, et duas Proverbiorum Turcicorum Centurias. IV. Dictionarium est Latino-Turcicum et vicißim Turcico-Latinum**'

Einer der wichtigen Namen in Deutschland über die Turkologie Forschung ist Heinrich Julius von Klapproth (1783-1835).

Klapproth's großes Interesse galt der Sprache, Geschichte und Geographie von Sibirien sowie dem Kaukasus. Seine Forschung war über die türkische, chinesische, georgische, armenische und den mongolischen Sprachen.

Über seine Forschungsarbeit schrieb er das Buch '**Reise in den Kaukasus und nach Georgien in den Jahren 1807 und 1808, I-II, Halle-Berlin, 1812-1814**'.

Klapproth beschäftigte sich auch mit Tschouvaches, sein Ergebnis war es, das Tschouvaches eine türkische Sprache war, er schrieb das Buch "**Comparasion de la langue des Tschouvaches avec les idimes turks**", JA, 1828,

* Kiel, Deutschland, Tarih ve Günce Almanya Temsilcisi.

In Deutschland wird die Turkologie in vielen Bücher und Artikel beschrieben.

Einige davon sind hier aufgeführt:

- Hans Joachim KISSLING : **“Das Institut für Geschichte und Kultur des Nahen Orients und Turkologie an der Universität München”**,ZDMG, 1954
- P.-Kellner KAPPERT , B.-WURM, H.:**“Dissertationen zur Geschichte und Kultur des osmanischen Reiches angenommen an deutschen, österreichischen und schweizerischen Universitäten seit 1945”**, DerIslam , 49, 1972
- DOERFER, G.:**“O sostojaniitjrkologii v Federativnoj Respublika Germanii”**,ST 1974,
- Barbara FLEMMING : **“Neuere wissenschaftliche Arbeiten und Forschungsvorhabenzur Sprache, Geschichte und Kultur der vorosmanischen Türkei in der Bundesrepublik Deutschland seit 1968”**,Turcica, 5, 1975,
- Hans Georg MAJER, :**“Arbeitsschwerpunkte der deutschen Osmanistik”**, *Südosteuropa und Südosteuropa-Forschung. Symposion des Südosteuropa-Arbeitskreises der Deutschen Forschungsgemeinschaft in West-Berlin wom 17-19. Oktober 1975*
- S. KLEINMICHEL : **“Sovremenoe Sostojanie tjrkologii veGermanskoj...”**,ST, 1976,
- Herg. Klaus Detlev Grothusen, Hamburh, 1976
- AZAİ, G.: **“Turkologische Studien in Berlin”**,Materialia Turcica, 4, 1978
- Hans Georg MAJER: **“Die zentren der DeutschenOrientalistik”**,Prilozi za orijentalnu filologiju1978-1979,
- Hermann: **“Das Studium der Turkologie an den Hochschulen der BundesrepublikDeutschland”**, Materialia Turcica Band 4-1978, 1980,
- GermanoTurcica, Bamberg, 1987.
- RÖHRBORN, Klaus: **“Orientalistik an der Giessener Universität von 1833 bis 1989”**, *Kaşkul, Festschrift zum 25. Jahrestag der wieder begründung des Instituts für Orientalistik an der Justus-Liebig-Universität Giessen* Otto Harrasowitz 59Wiesbaden, 1989,
- SCHAUM , Wilfried: **“Bibliographie des Instituts fürOrientalistik 1964-1989”**,
- KELLNER-HEİNKELE, Barbara: **“Das FrankfurterOrient-Institut und die türkischen Studien”**, *Türkische Sprachen und Literaturen. Materialien der ersten deutschen Turkologen-Konferenz*, Wiesbaden, 1991
- KREİSER, Klaus: **“Bibliographie derdeutschen Turkologie (1975-1993)”**, Turcica, XXVI, 1994,
- Hans Georg MAJER:**“Das Münchener Institut: Tradition und Perspektiven”**, *Turkologie heute-Traditionund Perspektive/Materialien der dritten Deutschen Turkologen-Konferenz, Leipzig, 4-7. Oktober 1994*
- JensPeter -Peter ZIEME:**Turkologie in Deutschland, Österreich und der Schweiz, Ein Namen- und Adressenverzeichnis**, Berlin-Freiburg, 1997;

- Milan ADAMOVIĆ, **Das türkische des 16. Jahrhunderts, Nach den Aufzeichnungen des Florentiners Filippo Argenti (1533)**, Göttingen, 2001.
- Heidi Stein ise, **“Zur Geschichte türkischer Studien in Leipzig (von 1612 bis ins 20. Jahrhundert)”**

An vielen Universitäten in Deutschland sind Fächer und Lehren zu der Turkologie aufgeführt:

Zu diesen Universitäten gehören :

Bamberg, Essen, Freiburg, Giessen, Hamburg, Heidelberg, Karlsruhe, Münih, Göttingen, Mainz, Saarbrücken, Berlin und Tübingen.

Die Universität Bamberg und München haben in der Turkologie als Schwerpunkt, die türkische Sprache, die türkische Geschichte und die türkische Kultur.

Die Universitäten Berlin, Frankfurt, Göttingen und Mainz haben ihre Schwerpunkte in den Türkischen Sprachen.

Die Universität Hamburg hat ihre Schwerpunkte in der Türkischen Sprache und in der Türkischen Literatur.

Die Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften(BBAW), Turfanforschung) hat ihre Schwerpunkte in der alten türkischen Sprache UĞUREN .

Im Rahmen ihrer Islamforschung hat die Universität Heidelberg auch Studien über die Turkologie durchgeführt.

AZERBAJCAN TEMSİLCİMİZDEN:

Azerbaycan Haberleri

Naile ASKER*

13 Eylül 2017`de Azerbaycan Milli İlimler Akademisinin (AMİA) Tarih Enstitüsünde İrevan Hanlığının tarihinden bahseden 4 kitabın (Azerbaycan Türkçesinde ve Rusca) sunum töreni düzenlenmiştir. *İrevan Hanlığının Başkenti - İrevan Şehri; Ermeni Vandallarının Yok Ettiği İrevan Kaleleri ve İrevan Hanlığının Arazileri* adlı kitapların yazarı Güntekin Necefli, *İrevan Hanlığının Nüfusu* adlı kitabın yazarı ise İrade Memmedova`dır.

Sunum töreninde Tarih Enstitüsü müdürü Prof.Dr. Yakup Mahmudov, bu yeni eserlerin Ermenilere, onların taraftarlarına ve aynı zamanda dünya kamuoyuna ciddi bir mesaj olduğunu belirtmiştir: “Çağdaş Ermenistan Cumhuriyetinin toprakları yakın geçmişte - XIX yüzyılın başlarında Azerbaycan devleti olan İrevan Hanlığının toprakları olmuştur. Azerbaycan halkının ve diğer Türk halklarının kahramanlık eposu olan *Kitab-i Dede Korkut* destanlarında anlatılan birçok önemli tarihi olay, süreçler Azerbaycan`ın tam da bu bölgesinde - İrevan Hanlığının arazisinde cereyan etmiştir. Çar Rusya`sı tarafından Ermeniler Gacarlar İran`ı ve Osmanlı İmparatorluğu topraklarından Güney Kafkasya`ya göçürüldükten sonra Azerbaycan halkına karşı etnik temizlemeler, mecburi sınır dışıları ve soykırımlar dönemi başlandı. Nihayet 29 Mayıs 1918`de Kuzey Azerbaycan`da - eski İrevan Hanlığının arazisinde Ermeni devleti kuruldu.

* Doç. Dr., Tarih ve Günce Azerbaycan Temsilcisi.

XVII yüzyılın 70'li yıllarında Azerbaycan'ın İrevan bölgesine, o kabilden İrevan şehrine seyahat etmiş Türk seyyahı Evliya Çelebi *Seyahatname*'sinde ve Fransız seyyah Jan Şarden *Paris'ten İsfahan'a Seyahat* eserinde bu toprakların nüfusunun büyük çoğunluğunun Azerbaycan Türkleri olduğunu kaydetmişlerdir. İlk kaynaklar ve bu kabilden Ermeni kaynakları da İrevan şehrinde yerleşik Ermeni nüfusunun yaşamadığını onaylamaktadır", - diye Prof.Dr. Yakup Mahmudov sözlerine eklemiştir.

İrevan Hanlığının Başkenti - İrevan Şehri adlı kitap Azerbaycan'ın kadim şehirlerinden biri olan İrevan Hanlığının başkenti - İrevan şehrinin şanlı tarihinden bahsetmektedir. Eserde İrevan toponimi, İrevan şehrinin tarihi, şehir hakkında seyyahların anlatısı vs. gibi önemli bilgiler ve bu konularda illüstrasyonlar yer almıştır. Kitapta, XVI yüzyılda Osmanlı yürüyüşleri zamanı sultanın katibi olmuş İbrahim Rahimizade'nin İrevan şehrini "Azerbaycan mülkünün gözü" adlandırdığı da belirtilmiştir.

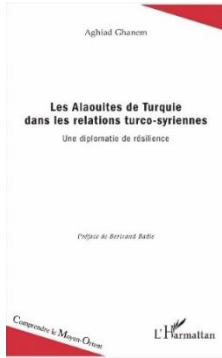
Ermeni Vandallarının Yok Ettiği İrevan Kaleleri adlı kitap İrevan bölgesinde mevcut olmuş ve Ermeni vandalları tarafından acımasızca dağıdılmış Azerbaycan kalelerinin tarihine ve o kabilden meşhur İrevan ve Serdarabad kalelerinin XIX yüzyılın birinci çeyreğinde baş vermiş Rusya-İran savaşı zamanı işgal güçlerine karşı yaptığı şanlı mücadele tarihine yer verilmiştir.

Tören katılımcılarına ve okuyuculara *İrevan Hanlığının Arazileri* adlı kitapta Azerbaycan'ın kadim devletçilik tarihinin ayrılmaz bir parçası olmuş İrevan bölgesinin, Çuhursed Beylerbeyliyinin ve İrevan Hanlığının idari bölgesi hakkında, *İrevan Hanlığının Nüfusu* adlı kitapta ise Azerbaycan devleti olan İrevan Hanlığının nüfusunun etnik ve dini mensubiyeti, halkın uğraşısı, hanların nüfus siyaseti vs. hakkında geniş bilgi verilmiştir.

FRANSA TEMSİLCİMİZDEN:

Fransa'da Çıkanlar

Yüksel ÇELGİN*

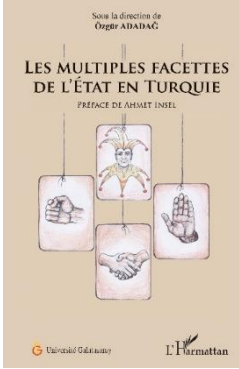

Türkiye- Suriye ilişkilerinde, Türkiye alevileri- Bir direniş diplomasisi

Aghiad Ghanem/Önsöz: Bertrand Badie

Bu kitap çok yönlü bir bakış getiriyor. Türkiye'deki alevi toplumuna yönelik ilk akademik çalışmalardan biri olma iddiasında kitap. Türkiye'deki alevi toplumu, Suriye'deki aleviler ve Beşir Esad rejimine yakın diyerek, Türk-Suriye ve Suriye krizinin Türkiye'deki etkileri ve yansımalarına iyi bir analizci olarak yaklaşıyor yazar. Bu toplumun kendine özgü inançları, üyelerini cemaatçiliğin etkin dinamiklerine direndiriyor ve aynı zamanda Türkiye ve Suriye arasında çok yönlü kültürel ve yapısal durumunu koruyor. Bu stratejiler, onların "direniş diplomasisini" oluşturuyor.

* Tarih ve Günce Paris Temsilcisi.

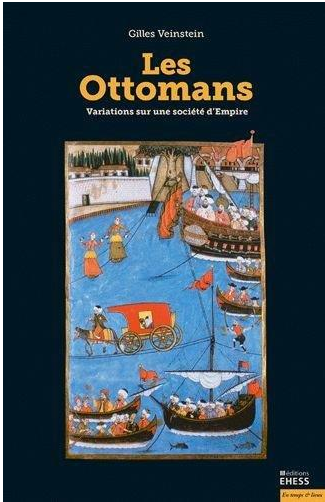
L'Harmattan yayınevi/ Paris-Haziran 2017 • 164 sayfa-16,63€

Türkiye'de devletin çok yönlü yüzü.

Özgür Adadağ yönetiminde. Önsöz, Ahmet Insel

Önsözünü, Ahmet Insel'in yazdığı kitap, Türk Devletinin farklı yüzlerini aydınlatmak iddiasında. Devletin bölünmez bütünlüğünün, yalnızca haritayla göstererek tanıtmanın ötesinde, dinsel ve kimlik taleplerinin yükselişi karşısında laiklik uygulamalarını, Kürt sorunu, polis tarafından iç düşman algılanmasını, devlet aygıtının neo-liberal bir rasyonaliteye dönüştürülmesini, neo-liberal çağdaki atipik sınıf ilişkilerini ve Sosyal devletin liberal-muhafazakâr biçimini inceliyor.

L'Harmattan yayınları/Paris- mart 2016 • 310 sayfa-30,40€

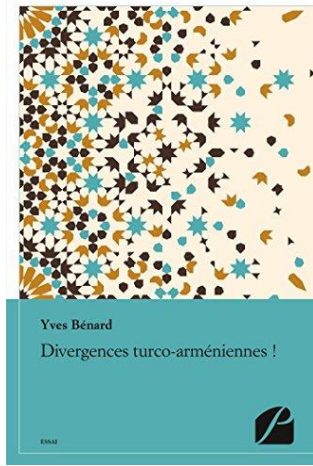
EHESS yayınları- Nisan 2017-Paris- 19€80

Osmanlılar: İmparatorluk toplumunda farklılıklar, değişiklikler.

Elisabetta Borromeo yönetiminde, Gilles Veinstein'ın katkılarıyla.

Türk dünyası ve eski dönemdeki Osmanlı İmparatorluğu, 1970'lere kadar batıların gözünde, egzotik doğu(oryantalist) ve eskiden yerleşik klişeler karışımı, bir merak olarak vardı. Gilles Veinstein, imparatorluk arşivlerinin açılmasına katılarak çalışmış genç kuşak araştırmacılardandır. Türk dünyasına yönelik derinlemesine yenilenmiş bir anlayışa- içeriden elde ettiklerinden- sahip olmuştur bu sayede. 1978-2009 arasında yayınlanan, bu kitapta yer alan çalışmalar, somut olaylardan yola çıkarak, Devletin işleyişi ve çalışması, Osmanlı toplumu ve ekonomi, iktidar ilişkileri ve Osmanlıdaki topluluklar arasındaki münasebetleri aydınlatmaya ça-

balıyor. Gilles Veinstein, Osmanlı gerçeğini, ortaya çıkmasına katkıda bulunduğu bilgiler ve uzun yıllardır yaptığı ciddi çalışmalarla elde ettiği ve etkilendiği farklı sonuçları, bakımımızı sıklıkla hala karartan efsanelere karşı, ortaya koyuyor.

Türkler ve Ermeniler arasındaki ayrılıklar! Yeni bir bakış.

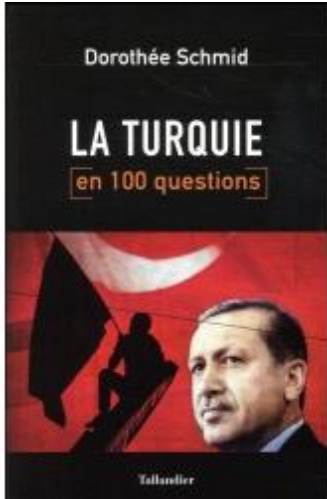
Bu belgeler sizlere, uzun söylevler yerine, olmuş olaylar, gerçekten nasılsa o biçimde açıklayacaktır. Diplomatlardan, gazetecilerden, kiliselerdeki görevlilerden, Fransızlar tarafından bilinmeyen teröristlerden gelen tanıklıklar, Türk-Ermeni trajedisine bambaşka bir bakış açısı verirken, asıl gerçeğin çarpıtılarak, dünya kamuoyunu istenilen biçimde inandırmanın basitliğini ortaya seriyor.

Birinci dünya savaşı patladığında, her tarafa ölüm ve acılar saçan bir feci dönem başlamıştı. Türkiye her andan saldırıya uğrayınca, tüm erkekler, arkasında kadınlar, çocuklar ve yaşlıları bırakarak, silah altına alındı. İsyan etmiş olan Ermeni milisler bir yoketme planı uygulamaya koydular. Tarif edilemez bir barbarlıkla, tüm savunmasız sivilleri ayırmısızca he-

def alan çılgın bir cinayet işlendi.

Temel arşivlere dayanarak yapılandırılmış bu eser, Türk- Ermeni çatışmalarının bilinmeyen yönlerini aydınlatıyor. Ermenilerinde olaylardaki sorumluluğunu gösterirken, tarihin beklenmedik ve karanlık bir sayfasını aralıyor.

Fransız okul kitaplarının temel bir konuda çıkmaza girdiğine inanan, Yves Bénard tehlikeli bir belge arayışı yürüttü. Türkiye'yi inceleyerek ve ciddi bir araştırma- çalışma yaparak, bu cana yakın halka, hakkını teslim etme niyetini gösteriyor

Yazar: Dorothee Schmid

Yayıncı: TALLANDIER - Paris **Yayın tarihi: 17/02/2017-14,90€**

100 soruda Türkiye

Türkiye deviniyor. Henüz 100. Yılı kutlamayan bu genç ülke, 2002'den beri, tartışmalı cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yönetimi altında yüzünü değiştiriyor. Güçlü bir ekonomik büyüme, maceracı bir dış politika, kültürel çalkantılı Türk gücü, büyülüyor ve kendine çekiyor. Avrupa Birliğiyle olan ilişkileri muhteşem giriş-çıkışlarla seyrederken, Arap dünyasına model olarak sunulmadı mı? Doğuya açılan kapı Türkiye, hiç olmadığı kadar bölgesel çatışmaların merkezinde kaldı: göçmenler, terörizm ve Kürt sorunu... Suriye'deki çatışmalarda ne gibi bir rol oynuyor?

Dorothee Schmid, bu kitapta Türk canlanmasının motiflerini tek tek ele alıyor. Osmanlı tarihinin başlangıcından, günümüz Türkiye'sinde yaşanan gerçeklik, ifade özgürlüğü, İslam'ın yeri de dahil olmak üzere en yeni diplomatik gelişmelere kadar, Erdoğan'ın otoriterliğini unutmadan, ki 15 Temmuz darbe girişimi onu bu kompleksten arındırdı. Türkiye hangi kıtada yer alıyor? Osmanlılar, fetihlerde nereye kadar gidebildiler? Kemalizm nedir? Türkler

niçin ermeni soykırımını kabul etmiyorlar? İkinci dünya savaşında Türkler hangi taraftaydılar? Türkler ibadete düşkün müdür? Tayyip Erdoğan'ın popülaritesi nasıl açıklanabilir? Türkiye'nin İsrail'le ilişkileri ne durumdadır? Türkiye'nin Kürtleri ne istiyorlar? Türkiye, Daes'le çift taraflı mı oynuyor? Sonunda, Avrupa Birliği üyesi olacak mı Türkiye? Açık ve öğretici bir biçimi olan kitap, Türk dinamiğini anlamak ve kavramak için 100 anahtar veriyor okuyucuya.

Yazar: Hamit Bozarslan

Yayıncı: La Découverte-Paris 2016

Çağdaş Türkiye Tarihi

Türkiye konusunda uzman akademisyen, Bozarslan bu kitabında, 20. yüzyıl boyunca ve 21. yüzyılın başında ülkenin evrimini takiben bu durumu ve çelişkilerini anlamak için gerekli olan anahtarları sunmaktadır. Güvenilir bilgi ve sentezle sunulan kitapta, Türkiye'nin yakın tarihini kapsamlı bir şekilde inceleyerek, Fransızca konuşan okuyucuların, ülkenin dünya sahnesindeki yerini daha iyi anlamasına yardım ediyor

İNGİLTERE TEMSİLCİMİZDEN:

İngiltere'den Haberler

Tuncay İNAN*

Medieval and modern history has been studied at Oxford for longer than at almost any other university: a Regius Professor of Modern History was first appointed in 1724, and undergraduate examinations began in 1850. The History Faculty has more than 90 permanent academic staff. Of these, 15 are statutory Professors, or Readers. The majority of permanent academic staff, are joint appointees whose teaching responsibilities encompass both the Faculty and the individual college of appointment. The Faculty also encompasses at any one time a number of historians employed by colleges – College Lecturers and short-term Junior Research Fellows – as well as those on fixed-term employment with the Faculty: Departmental Lecturers providing teaching for postholders on research leave, and research assistants on funded research projects. Its wider membership includes colleagues in a number of other faculties and departments across the University who work as historians or in closely cognate disciplines. The University of Oxford is one of the world's most encompassing centres for the study of history. The faculty has nearly twelve hundred undergraduates, and almost five hundred graduate students attracted from around the world. The Chair of the Faculty Board from 2015, is: Martin Conway, M.A., D.Phil Professor of Contemporary European History and Tutorial Fellow in history at Balliol College 30th Sep 2017 Tuncay İnan London

The History Faculty has specialists working in British and European History, North American, Latin American, Asian, and African fields, making the expertise of the Faculty truly

* Tarih ve Günce Londra Temsilcisi.

global. Oxford historians have also been in the vanguard of the assault on a narrowly Anglo centric approach to British History, and there are options on the English and the Celtic peoples in the later twelfth century, on Irish Nationalism from 1870 to 1921, and on the Northern Ireland Troubles. The Faculty pushes its undergraduate students to do as well as possible, as a result of dedicated one-to-one tutor.

İRAN TEMSİLCİMİZDEN:

2017 yılında Osmanlı Tarihi ile İlgili İran'da Yapılan Bazı Çalışmalar

Mansumeh DAEİ*

- İran'da, **Tahran Yunus Emre Enstitüsü (YEE)** ile **İran Kitapevi Kurumu'nun** ortak organizasyonu ile, ilk Türk matbaasının kurucusu "**İbrahim Müteferrika ve İslam dünyasına etkisi**" konulu uluslararası sempozyum düzenlenecek.

Tahran YEE Müdürü Turgay Şafak, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Ocak ayında Tahran'da yapılacak sempozyumda, İbrahim Müteferrika'nın hayatı ve kişiliğinin yanı sıra, Osmanlı, İran ve İslam dünyasındaki etkilerinin de ele alınacağını belirtti.

Müteferrika'nın yalnızca Osmanlı için değil, tüm İslam dünyasını etkilemiş bir şahsiyet olduğunu kaydeden Şafak, "Müteferrika İslam dünyasına matbaayı ilk getiren kişi olmasının yanı sıra hem bir tarihçi hem de bir düşünür olarak değerlendirilmesi gereken bir isimdir." dedi.

"İbrahim Müteferrika ve İslam dünyasına etkisi" sempozyumunda, Müteferrika'nın tarihi şahsiyeti, eserleri, matbaasında basılan Farsça eserler, Farsça'nın yaygınlaştırılmasındaki rolü, matbaa faaliyetlerinin Osmanlı imparatorluğu ve İslam dünyasındaki etkileri gibi ana konuların ele alınması bekleniyor.

Sempozyuma sunumlarıyla katılmak isteyenler, 500 kelimeyi aşmayacak tebliğ özetlerini en geç 6 Kasım 2017, tamamını ise en geç 6 Aralık 2017 tarihine kadar muteferrika@ketab.ir adresine gönderebilirler.

- Tahran Yunus Emre Enstitüsü, **Osman Özbahçe ve Hakan Şarkdemir'in katılımı ile Türk şiirinin konuşulduğu** iki söyleşi gerçekleştirdi.

Türk şiirindeki değişim ve dönüşümler:

24 Ekim Salı günü Şehr-i Kitap Kültür Merkezi Konferans Salonu'nda yapılan panelde, Osman Özbahçe 'Modern Türk Şiiri Genel Çerçeve' başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi. Özbahçe, konuşmasında Türk şiirindeki yaşanan değişim ve dönüşümleri "Türk şiiri 1850'li yıllardan 1950'li yıllara, yüzyıllık süreçte üç büyük değişim yaşamıştır. 1950'li yılları izleyen 1960'lı ve 1970'li yıllarda şiirimiz toplumcu şiir şeklinde tanımlanan bir çizgide seyretmiş, 1980'li yıllarda anti-toplumcu çıkışlarla saf şiire dönüş çabaları hızlanmıştır. 2000'li yıllar, şiirimizin yeni ifade yolları arama bağlamında teknik sorunların en çok tartışıldığı yıllardır.

Tanzimat şiiri Divan'dan aşama aşama uzaklaştı. Giderek fikir tartışmaları üzerine kurulu düz hitabet şiir formunu oluşturdu. Düz hitabete karşılık Servet-i Fünûn şiirinin iç meselelerine bir geri çekilişti. Şiir bu tepkiyle ikinci defa 1950'li yıllarda İkinci Yeni'yle, üçüncü

* Doç. Dr., Tarih ve Günce İran Temsilcisi.

defa bizim dönemimizde '90 kuşağıyla karşılaştı. Şiir 1990'lı yıllardan itibaren şiir olarak tartışılmaya başlandı." şeklinde sınıflandırdı.

Türk şiirinde 2000'li yılları bir manifestolar dönemi olarak tanımlayan Özbahçe, bu yıllarda art arda şiir manifestolarının yayınlandığını, bu manifestoların açmazının şiiri dogmatik bir yapıda yeniden inşa çabası olduğunu ve kesin kurallar çerçevesindeki manifestoların hayatın sürekli değişen yapısı karşısında hızla eskidiklerini dile getirdi.

Bir sanat olarak şiirin çözülmesi

Panele "Türk Şiiri: Modern Postmodern ve Sonrası" başlıklı konuşması ile katılan Hakan Şarkdemir ise şiirin bir yandan felsefi düşünceyi bir yandan da devrimci düşünceyi beslediğini belirterek bu düşüncenin en somut örneğinin modern Türk şiiri olduğunu iddia etti. Modern Türk şiirinin geçirdiği evreler ve öncü şairlerinden bahseden Şarkdemir, İkinci Yeni akımının özellikle 1954-1959 yılları arasına denk düşen ilk dönemiyle postmodern bir şiir olduğunu dile getirdi. 1960'larda şairlerin İkinci Yeni'nin deneyim özelliklerinin bir amaçtan ziyade imkân olarak gördüklerini belirttikten sonra bu dönemin en dikkat çekici şairinin İsmet Özel olduğunu söyledi. Şarkdemir konuşmasına, 2000'li yılların başından itibaren bir sanat olarak şiirin çözüldüğü, düşüncelerin, seslerin, imgelerin yerine, şiirsel süreci gösterenlerin belirlediği eklektik bir şiirin ortaya çıktığını söyleyerek son verdi. Panelin ikinci kısmında Türkçeden yaptıkları tercümelemlerle tanınan şairler İbrahim Emine ve Nasır Feyz söz aldılar. Türk şiirinin İran'da algılanışına değinen şairler İran'da en meşhur Türk şairinin Nazım Hikmet olduğunu belirttikten sonra bunun nedenleri üzerinde kendi görüşlerini dile getirdiler.

İran'daki şiir ortamı da konuşuldu:

Tahran'daki ikinci program 25 Ekim Çarşamba günü Buhara dergisi iş birliği ile Platform Darbest Salonu'nda gerçekleşti. İranlı şairlerin de dinleyici olarak hazır bulunduğu programa Osman Özbahçe ve Hakan Şarkdemir'in yanı sıra Kebuter Erşedi ve Ferzane Kavvami gibi kadın şairler de şiirleri ile katıldılar. Buhara dergisi Yazı İşleri Müdürü Ali Dehbaşı'nın yönettiği programın başında Tahran YEE Müdürü Turgay Şafak, İran'da son yıllarda şiir üzerine tartışmaların yapılmadığını, şiirin zayıfladığı, şiir ve edebiyat merkezli yayın yapan derginin bulunmadığını, aksine Türkiye'de ise şiir tartışmalarının canlı olduğunu, şiir ve edebiyat odaklı pek çok derginin yayın hayatına devam ettiğini söyledi. Şafak'ın bu eleştirisine cevap veren şair Kebuter Erşedi, durumun böyle olmadığını, son otuz yılda İran'da birçok şiir akımının ortaya çıktığını ve bunlar hakkında çok ciddi tartışmaların olduğunu dile getirdi ve tartışmaların son yıllarda internet sitelerinde, sanal âlemde devam ettiğini söyledi.

Şairlerin kendi şiirlerini seslendirmelerinin ardından programın ikinci bölümünde katılımcıların şairlere yönelttikleri sorular çerçevesinde Türkiye ve İran'da günümüz şiirinin durumu hakkında görüşler dile getirildi.

- Tahran Yunus Emre Enstitüsü, Beşeri Bilimler ve Kültürel Araştırmalar Enstitüsü ve Çeşme Yayınları iş birliği ile 9-10 Ekim tarihlerinde Tahran'da ebru sanatı ile ilgili " **Türk İslam Medeniyetinde Ebru Sanatı**" başlıklı seminer ve atölye çalışmalarını içeren bir dizi etkinlik gerçekleştirdi.

9 Ekim'de Tahran Yunus Emre Enstitüsü Konferans Salonu'nda başlayan etkinlikte ebru sanatçısı Fatih Yeşil'in sunumu ve atölye çalışmaları ile katılımcılara ebru sanatının tarihinden, yapım tekniklerinden ve çeşitlerinden bahsedildi. Ebruya ilgi duyan İranlılar Yeşil'in atölye çalışmasında orta çıkan eserlere büyük ilgi gösterdiler.

Programın ikinci günü ise Beşeri Bilimler ve Kültürel Araştırmalar Enstitüsünde ve Çeşme Yayınlarında gerçekleştirilen seminer ve atölye çalışmaları da büyük ilgi topladı. Seminer sonrası katılımcılar ebru yapma deneyimini yaşadılar.

- Tahranda bilimsel bir oturumda ve Ebülfezl Zabih, Turkey Şafak, Mehdi Kurbanı ve Hamid Rıza Kilçhani'nin katılımıyla İstanbul'un güzel hatlar yazarların eserleri incelenerek tartışıldı.

- Yıl boyu değişik bilimsel oturumlarda Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi tarihi ve özellikle Türkiyenin gündemde olan siyasi, toplumsal ve kültürel durumu incelenmekte olmuş ve olmaktadır. Örnek olarak aşağıda kaç noktaya değineceğim.

- İhtişam döneminde iniş başlığı altında, Sültan Mehmet Fatih ve Osmanlı'nın İlimiye sınıfının münasibetlerinin analiz, yorum ve incelenmesi

- Muharrem ayında Maktal okuma konusu . Maktal okuma¹ sadece Şii'lere ait olmayıp, belki eskiden beri Anadolu'da Süni halkın içinde de revaçta olmaktadır, örneğin, Sünnilerde yazılan ve okunann ilk maktaller :

1- Kastamonu'lu Şazı veya madh eden Yüsuf isimnde ilk okunan Hüseyin Maktalı isminde maktal

2- Bursa'da Yahya ibn-i Bahşi isminde olan Hüseyin maktalı

3- Resül ailesi hakkında okunan Maktal

Ve diğer....

- Türkiyenin Gündemde olan konularının değerlendirilmesi, Örneğin bilimsel bir yazıda Türk- Arap islamcılık tarihinde okunmayan bir belge "Türkiyede Kahire'nin lobisi" isminde başlığı altında, Arap baharı, Mısır'da Müslüman kardeşlerin (Ahavanülmüslimin) işe gelmesi, Türkiye ve özellikle Erdoğanın bu gruptan direk himaye etmesi hakkında değerlendirilme yapılmıştı.

- Ferdevsi Şahnamesinin Türkçe baskısının tanıtımı

- Türkiyenin öğrenim sisteminde halihazırda Osmanlı arşivlerinde belge araştırma yapanlar için ana üç kitabın tanıtımı,

1. Mehmet , Eminoğlu, Osmanlı vesikalarının okumaya giriş
2. Recep Karacakaya ve İsmail Yücedağ, Osmanlı arşiv vesikaları
3. Rıfat Günalan, Tarihin canlı tanıklanan arşiv belgeleri
4. Ve diğer bilimsel çalışmalar.

¹ Maktal okuma, İmam Hüseyin'in Aşūra günü Kerbelada şehit olma hikayesi

MACARİSTAN TEMSİLCİMİZDEN:**TÜRKOLOJİNİN KALBI MACARİSTAN**

Alev DURAN*

Bir disiplin olarak Türkoloji çalışmalarının başladığı yer Macaristan'dır. 1870 yılında resmi olarak kurulan türkoloji kürsüsünde Macar bilim adamları yıllar boyu - kendi köklerini arama çabaları sebebiyle- Türklük bilimiyle uğraştılar. Türk diline, tarihine, kültürüne, edebiyatına, coğrafyasına, etnoğrafyasına, musikisine büyük hizmetlerde bulundular.

Bu önemli çalışmalar Macaristan'da hala güçlü şekilde devam etmektedir. Budapeşte, Szeged, Debrecen gibi şehirlerde altayistik ve türkoloji çalışmaları devam etmektedir. İlk kürsü olan Budapeşte Eötvös Loránd Üniversitesi'nde (ELTE) Türkoloji kürsünde şu an Géza Dávid, Benedek Péri ve Nándor Erik Kovács Türk dilleri ve tarihi eğitimini sürdürmektedir. Aynı kürsüden emekliye ayrılan Ankara eski büyükelçisi István Vásáry de çalışmalarına bağlımsız devam etmektedir. Bunun yanında, Macar Bilimler Akademisi'ndeki (Magyar Tudományos Akadémia/ MTA) şarkiyat ve el yazmaları bölümü Fodor Pál önderliğinde türkoloji araştırmaları için zengin kaynak sağlamaktadır. Ayrıca geçen yıl kaybettiğimiz Macar türkolog György Hazai'nin evi bir müzeye dönüştürülmüş ve yaklaşık 12.000 kitabın bulunduğu kitaplığı araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.

Macaristandaki bu türkoloji faaliyetleri sadece kürsü ve akademideki çalışmalarla kalmayıp, çeşitli bilim adamları ve araştırmacılar ile de katkı sağlanmaktadır. Edit Tasnádi, Gün Benderli, Tarık Demirkan gibi isimler hem bu alandaki çeviri hem de Türk- Macar araştırmalarına yaptıkları katkılarla dikkat çekmektedirler.

Köklü bir geçmişe sahip olan Macar türkolojisi ve araştırmaları, alanına katkı sağlama ve bilim adamlarının eserleri ile yeni çalışmalara ışık tutmaya devam etmektedir.

İSTANBUL TEMSİLCİMİZDEN:**(NON-)RUSSIAN HISTORY-WRITING IN EUROPE AND IN THE U.S.:
A SHORT SKETCH**

Zaur Gasimov*

In this contribution, I will concentrate on some significant developments within history writing related to Eastern Europe and Russia in the U.S. and in Europe. The European historiography came to terms with Russia's past in the eighteenth and more intensively in the nineteenth century. Authored by French, German as well as emigrant Russian historians, a number of narratives on Russian Empire's past was published predominantly in French then. Along with master narratives of the European nation-state-history projects, both European and Russian historians read Russia's past as political history and focused on main political developments in the imperial capital of St. Petersburg. The non-Russian peripheries were only mentioned in the context of explaining Russia's expansion towards West, East and South.

After the October revolution in 1917 and particularly during Stalinism, archive research and field research of Western scholars and historians in the USSR were impossible. The history writing focused on a (more or less) critical reading of Soviet publications on Russian

* Dr., alvdrn@gmail.com, Tarih ve Günce Macaristan Temsilcisi.

* Dr., Orient-Institut Istanbul

history as well as on writings of Russian emigrants. Both, the historians of Russia in Europe as well as the representatives of a relatively new discipline of Russian history in the U.S. focused on ethnic Russian history while working on the history of the Russian empire. Besides some exceptions, most international scholars of Russian history studies were able to read Russian but only a very tiny group of them possessed any knowledge of other languages such as Georgian, Armenian, Latvian, Uzbek, Azerbaijani, Yiddish and so on. In spite of the fact that Russian history studies in France, Germany and elsewhere in Europe looked back to an older tradition, U.S. "Soviet Studies" became leading in the exploration of the non-Russian peripheries of the former Tsardom, and then of the Soviet Union.

Audrey L. Altstadt (born in 1953) embodies this group of U.S. American researchers. She is currently a Professor of History at the University of Massachusetts, Amherst, USA. Along with recently late Tadeusz Swietochowski (1932-2017), she is one of the most renowned experts on Soviet and Azerbaijani history. Altstadt's monograph entitled "Azerbaijani Turks" (Stanford University Press 1992) was published two-and-half decades ago and can still be considered a seminal monograph on Azerbaijani nationalism and identity at the turn of the century. Both Swietochowski and Altstadt as well as Ronald Grigor Suny (born in 1940) are able to read both Russian-language sources and the academic publications written in Azerbaijani, Georgian and Armenian. Swietochowski elaborated the activities of the Muslim Socialist Party "Hummat" in the Caucasus at the turn of the century, and Ronald G. Suny delivered fascinating accounts on the Baku Commune (1972), afterwards a twice-re-edited monograph on "Making of the Georgian Nation".

Alexandre Benningsen (1913-1988), Chantal Lemerrier-Quelquejey and Hélène Carrère d'Encausse (born in 1929) pioneered the new approach towards Russian history studies in France while focusing on the imperial character of the Russian past and Soviet present since the 1950-60s. Russia-born expert on Islam Benningsen and the Orientalist Lemerrier-Quelquejey explored the Muslim communities of Russian Tsardom and delivered amazing accounts on the development of the Muslim press in Russia. An offspring of Georgian-Russian emigrants in Paris, d'Encausse has never lost the Caucasian perspective while doing research on late Tsarist history. D'Encausse belonged to those few Western historians of Russia who envisaged the fall of the USSR by authoring "L'Empire éclaté" (1978).

In Germany, the approach towards Russian history started to change later. The monograph of the German-Swiss historian Andreas Kappeler (born in 1943) on the history of Russia as "Vielfölkerreich" has been considered path breaking within German-language historiography on the Russian past. While focusing on Russia's imperial history, St. Petersburg's expansions and appropriation of vast territories populated by non-Russian ethnic groups were described by Kappeler in a more detailed way than many scholars of his generation used to do. Kappeler's monograph as well as the book on Russian and Soviet history authored by another German historian, Gerhard Simon (born in 1937) coincided with a process of a certain liberalization in the country of their research, the Soviet Union. Both Kappeler and Simon became prominent experts on Ukraine, a post-Soviet country they have specialized on.

After the fall of the Soviet Union, hundreds of Western scholars travelled to Moscow, Kiev, Tbilisi, Yerevan, Baku and other cities of the former USSR. It is not surprising anymore, when students of Russian history take additional course in Ukrainian, Georgian or Turkish. In Germany, a Ukrainian Studies Department (Ucrainicum) was established at the University of Greifswald in 1995, and a professorship dedicated to the History of Azerbaijan was established at the Humboldt University in Berlin in 2010. The University Library in Halle-Saale regularly purchases academic and non-academic publications from Armenia, Georgia and

Azerbaijan. Being part of the Bonn-based Max Weber Foundation, the German Historical Institute Moscow and the Orient-Institute Istanbul offer a broad range of academic literature and cross-area studies research projects on Russian, Caucasian and Central Asian history.

The exploration of cross-regional entanglements, networks and the transboundary as well as supranational interaction in Eurasia is the main recent achievement of Western scholarship on Russian and Soviet history.

BARTIN TEMSİLCİMİZDEN:

BARTIN ÜNİVERSİTESİ'NDE 10 KASIM ETKİNLİKLERİ

Yenal ÜNAL*

Bilindiği üzere her yılın 10 Kasım'ında kamu kurum ve kuruluşları ile eğitim ve öğretim kurumları tarafından tertip edilen çeşitli etkinliklerle Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikal edişinin yıl dönümleri anılmaktadır. Ülkemizin genç üniversitelerinden biri olan Bartın Üniversitesi'nde geçmiş yıllarda olduğu gibi 10 Kasım yine büyük bir hüznle karşılanmıştır. Ancak ebediyen yaşayacak büyük kurtarıcının üniversitede her yıl çeşitli yönlerden anlatılması geleneği sürdürülerek bir anma ve konferans etkinliği düzenlenmiştir.

Üniversite akademik personeli, öğrenciler ve davetliler ilk olarak Yüce Atatürk'ün aramızdan ayrıldığı vakit olan saat 09.05'te Atatürk heykeli önünde öncelikle saygı duruşunda bulunmuşlar ve 79 yıl önce aramızdan ayrılan Atatürk'e vefa borçlarını ödemeye çalışmışlardır. Topluluk akabinde üniversite konferans salonuna geçerek konferansı takip etmiştir.

Bartın Üniversitesi'nde ana noktası Atatürk olmakla beraber, büyük önderi çeşitli cep-heleriyle inceleyen ve her yıl farklı bir konuda hazırlanan konferansın bu yıl ki konusu "Mustafa Kemal Atatürk ve Tarih Anlayışı" idi. Üniversitenin Tarihi Bölümü, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim Dalı Başkanı olan Yrd. Doç. Dr. Yenal Ünal tarafından hazırlanan ve sunulan konferans yoğun bir katılımcı kitlesinin önünde gerçekleştirilmiştir.

Sözlerine "*İstiklal Savaşı'nın önderi, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, büyük komutan, eşsiz devlet adamı Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikal ettiği günün 79. yıl dönümünde, onun büyük anısı önünde saygıyla eğildiğimi belirterek*" başlayan Dr. Ünal, **Mustafa Kemal Atatürk ve Tarih Anlayışı**" başlıklı bu etkinlik kapsamında 20. yüzyılın yetiştirdiği en büyük simalardan biri olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucusu **Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün tarih anlayışı ve tarihi verilerden nasıl istifade ettiği** hakkında bazı bilgileri dinleyicilere sunmak amacıyla olduğunu belirtmiştir.

Daha sonra 25 dakikalık bir sunum gerçekleştiren Dr. Ünal, Mustafa Kemal Atatürk için tarih biliminin neyi ifade ettiğini ve Türkiye'de tarihçiliğin gelişmesi için Atatürk'ün neler yapmaya çalıştığı konuları üzerinde durarak konuşmasını bitirmiştir.

* Yrd. Doç. Dr., Bartın Üniversitesi.

NEVŞEHİR TEMSİLCİMİZDEN:**Türk-Romanya İlişkileri: Geçmiş ve Günümüz Uluslararası Sempozyumu**

Hüseyin KALEMLİ*

“Türkiye-Romanya İlişkileri: Geçmiş ve Günümüz Uluslararası Sempozyumu” Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı ile Köstence Ovidius Üniversitesi Tarih Fakültesi iş birliğinde 04-06 Ekim 2017’de Romanya’nın Köstence kentinde gerçekleştirildi. Sempozyumun 4 Ekim’de gerçekleştirilen açılış töreni; Türkiye’nin Köstence Başkonsolosu Uygur Mustafa SERTEL, Ovidius Üniversitesi Rektör Vekili Diane VANCEA, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Mehmet Ali Beyhan, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanı Prof. Dr. İlhan YERLİKAYA, TÜKA Bükreş Program Koordinatörü Hacı Ahmet DAŞTAN, Köstence Yunus Emre Enstitüsü Müdürü Ramazan YILMAZ ve diğer protokol üyeleri ile akademisyenlerin katılımıyla gerçekleştirildi.

Açılış konuşmalarının ardından “Türkiye-Romanya İlişkileri” ana konusuyla bir açılış oturumu yapıldı. Sonra da iki gün süreyle üç salonda gerçekleştirilen oturumlarda farklı ülkelerden akademisyen ve uzmanlar bildiri metinlerini sunup fikir alışverişinde bulundular. Sempozyumda toplamda altmış iki bildiri metni sunuldu. Bu çerçevede Türkiye ve Romanya ilişkileri tarihi, siyasi, diplomatik, ekonomik, sosyal ve kültürel boyutlarıyla tartışıldı. İlişkilerin daha üst seviyeye çıkarılmasının yolları arandı.²

TARİH VE GÜNCE’DEN:**DÜNDEN BUGÜNE TARİH VE GÜNCE**

Yıldız Şen**

Bilindiği üzere Tarih ve Günce dergisi 14 Temmuz 2017 tarihinde e-dergi olarak, yayın hayatına başladı. Derginin gerçek basımı da 7 Kasım 2017 tarihinde gerçekleştirildi.

Derginin yayın hakları sahibi ve ilk sayının editörü Prof. Dr. Kemal Arı, derginin amacını ilk sayıya yazdığı sunuş yazısında: “Derginin yapılan bilimsel araştırmalarda aradığı tek ölçü, araştırmaların Atatürk, onun büyük eseri ve Çağdaş Türkiye üzerine yapılmış bilimsel incelemeler olmasıdır” biçiminde tanımlıyordu. Gerçekten derginin ilk sayısı dikkatle incelendiğinde bu sözün taşıdığı anlam daha iyi anlaşılacaktır.

Bu ilkeler doğrultusunda yola çıkan dergimizin ilk sayısı yayımlandıktan sonra gelecek sayı üzerine konuşmak üzere Tarih ve Günce dergisi ekibi olarak, sıcak bir Kuşadası gününde Kuşadası Hilton Otel’de toplanarak dergimizin gidişatını değerlendirdik. 22 Temmuz 2017 tarihli bu toplantıda Tarih ve Günce’nin web sayfası, temsilcilikler, yönetim ve bilim

* Yrd. Doç. Dr., Nevşehir Üniversitesi.

²<http://www.atam.gov.tr/etkinlikler/turkiye-romanya-iliskileri-gecmis-ve-gunumuz-uluslararası-sempozyumu-gercekleştirildi> (Erişim Tarihi: 24.10.2017)

** Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Yüksek Lisans Öğrencisi (yildizsen1979@gmail.com)

22 Temmuz 2017-Kuşadası

Türkçe dilinde olmak üzere on dört adet makale ve üç adet kitap tanıtım yazısına yer verdik.

Artık bundan sonra ikinci sayımızın çalışmalarına tüm arzularımızla sarılmalıydık. Öyle de oldu. Şu an elinizde bulunan ikinci sayımızı da siz tarih severlerle buluşturduk. Dergimiz ikinci sayısına değerli arkadaşımız Dr. Derya Genç Acar editörlük yaptı.

Tarih ve Günce çatısı altında büyük çoğunluğu sayın hocamız Prof. Dr. Kemal Arı'ya ait olmak üzere yurt içinde ve dışında çeşitli etkinliklere imza attı. Bunlardan bazıları şöyledi:

25 Ağustos 2017-Karşıyaka

25 Ağustos 2017 tarihinde Karşıyaka Belediyesi tarafından Tarih ve Günce, 1881 Derneği, Karşıyaka Muharip Gaziler Derneği, Türkiye Emekli Subaylar Derneği, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Türk Kadınlar Birliği ile Atatürkçü Düşünce Derneği işbirliğiyle düzenlenen 'Büyük Taarruz' başlıklı konferans, tarihi görselliği ile herkesi büyüleyen Latife Hanım Köşkü'nün bahçesinde gerçekleşti. Bu tarihi doku ile Prof. Dr. Kemal Arı ve Karşıyaka Belediyesi Oda Orkestrası'nın birleşimi konuklara ve bize tadına doyum olmaz bir gece yaşattı. Kemal Arı'nın konferansı öncesinde, Oda Orkestrası bir keman dinletisi sundu. Karşıyakalılar, üniformalarıyla etkinliğe katılan gazilere de büyük ilgi gösterdi, saygı ve minnetlerini iletti. Konferansa dergimiz adına ayrıca ben ve sevgili arkadaşımız Murat Kaya ile katkıda bulunduk.

11 Eylül 2017 tarihinde, Almanya'nın Hannover şehrinde, ADD Hildesheim şubesi ve Tarih ve Günce'nin ortak etkinliği ile "Mehmet'in Hikayesi" adlı sergi ile birlikte "9 Eylül İzmir'in Kurtuluş Günü" başlıklı panel gerçekleştirildi.

Kemal Arı'nın ayrıca 26 Ekim 2017 tarihinde İzmir'in Torbalı ilçesinde "Cumhuriyetimizin Kazanımları" konulu konferansta ve 25 Aralık 2017 tarihinde Mustafa Kemal Atatürk'ün Berlin'e gelişinin 100. Yıl etkinliklerindeki konferansına da ilgi oldukça büyüktü. Berlin'de bulunan ve Atatürk'ün Almanya Kralı II. Wilhelm'in misafiri olarak kaldığı Adlon Otel'de gerçekleştirilen etkinliklerde Prof. Dr. Kemal Arı ve gazeteci Sedef Kabaş konuşmacı olarak katıldı.

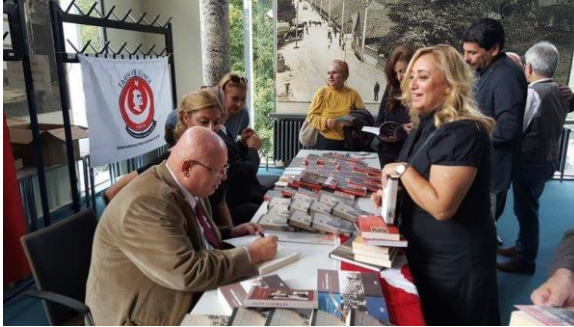
kurulu çalışmaları hakkında detaylı değerlendirmelerde bulunuldu. Bu değerlendirmeler etrafında yeni hedefler belirlendi ve derginin ikinci sayısı ile ilgili olarak ön değerlendirmeler yapıldı. Daha sonra da dergi formatıyla ilgili olarak görüşler değerlendirilerek, Tarih ve Günce Yönetim Kurulu'nda nihai kararlar alındı.

Dergimiz nihayet 7 Kasım 2017 tarihinde basılı formatta tarih severlerin huzuruna çıktı. Derginin kapak tasarımı benim tarafımdan dizgisi de Murat Kaya arkadaşımız tarafından yapıldı. Tarih ve Günce'nin ilk sayısında editörden sunuş yazısı, beşi İngilizce ve dokuzu

25 Ağustos 2017 tarihinde Karşıyaka Belediyesi tarafından Tarih ve Günce, 1881 Derneği, Karşıyaka Muharip Gaziler Derneği, Türkiye Emekli Subaylar Derneği, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Türk Kadınlar Birliği ile Atatürkçü Düşünce Derneği işbirliğiyle düzenlenen 'Büyük Taarruz' başlıklı konferans, tarihi görselliği ile herkesi büyüleyen Latife Hanım Köşkü'nün bahçesinde gerçekleşti. Bu tarihi doku ile Prof. Dr. Kemal Arı ve Karşıyaka Belediyesi Oda Orkestrası'nın birleşimi konuklara ve bize tadına doyum olmaz bir gece yaşattı. Kemal Arı'nın konferansı öncesinde, Oda Orkestrası bir keman dinletisi sundu. Karşıyaka

Dergimiz bu etkinliklerin haricinde yayın hayatıyla ilgili olarak önemli bir basamakta daha kendi varlığını gösterdi: Kitaplarımız... Kemal Arı'ya ait olmak üzere bu dönemde yani 2017 Aralık ayında iki ayrı söyleşi kitabını tarih severlerin huzuruna kavuşturduk. Birincisi Halil Fehmi Dağ ile birlikte gerçekleştirilen söyleşilerden doğan ve uzun soluklu çalışmanın ürünü olan "Ermeni Sorunu - Dün, Bugün, Yarın" kitabı. Diğeri ise yine Kemal Arı ile Hülya Yazıcı'nın söyleşilerinden doğan "Atatürk'ü Anlamak ve Tamamlamak - Atatürk Portresinden Eksik Renkler" adlı söyleşi kitabı.

Yayınlanmış olan kitaplarımızdan gazeteci yazar Hülya Yazıcı ile Prof. Dr. Kemal Arı'nın birlikte yazdıkları "Atatürk'ü Anlamak ve Tamamlamak - Atatürk Portresinden Eksik Renkler" kitabının tanıtımı ise Berlin-Brandenburg Türk-Alman İşadamları Birliği'nin (TDU) toplantı salonunda, 24 Aralık 2017 tarihinde Türk-Alman İşadamları Birliği ve Tarih ve Günce katkılarıyla gerçekleşti.

Almanya

Kemal Arı yine Tarih ve Günce katkılarıyla Almanya programı kapsamında Kiel, Lübec ve Hamburg şehirlerinde "Kurtuluş Savaşı Kartpostalları - Mehmet'in Hikayesi" sergileri de Ocak 2018'de gerçekleşti. Sergilerin her biri çok büyük ilgi görürken aynı sergilerde Kemal Arı ve Halil Fehmi Dağ'ın birlikte kaleme aldıkları söyleşi kitabı "Ermeni Sorunu - Dün, Bugün, Yarın" kitabının ön tanıtımı yapıldı. Kitabın ana tanıtımı Halil Fehmi Dağ'ın

da katılımıyla 19 Ocak 2018 Bremen, 20 Ocak 2018 Hannover ve 21 Ocak 2018 Hamburg'da gerçekleştirildi. Bu etkinliklere de ilgi oldukça büyük oldu.

Dergimizin Hakem Kurulu üyelerinden Dr. Resul Yavuz da bu dönemde dergimizin katkılarıyla çeşitli etkinliklerde bulundu. 2 Aralık 2017 Tarihinde Gaziemir Atatürk Kültür Merkezi'nde "Sarıkamış Şehitlerini Anma" programı çerçevesinde "Birinci Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi ve Sarıkamış Şehitleri" konulu konferans verdi. Konferansta Resul Yavuz, Doğu Cephesinin ve stratejik öneme sahip Sarıkamış'ın savaşın seyri üzerindeki etkilerini detaylarıyla katılımcılara aktardı.

Dr. Resul Yavuz bu dönemde yine dergimiz çatısı altında 13 Aralık 2017 Tarihinde Namık Kemal Anadolu Lisesi'nde "Birinci Dünya Savaşı Sonrasında Şekillenen Ortadoğu ve Fahrettin Paşa", 20 Aralık 2017 tarihinde Gaziemir Kız Meslek Lisesi'nde "Aslında Birinci Dünya Savaşı'ndan Sonra Ortadoğu'da Neler Oldu" konulu bir konferans daha verdi. Bu konferanslarda, savaş sonrasında Ortadoğu'nun şekillenmesinin günümüze olan etkileri üzerinde duruldu.

Daha önce dergimizin ikinci sayısının çalışmalarına büyük heyecanla başladığımızı söylemiştim. İşte bu anlamda hem dergimizin ikinci sayısının hakkında genel bir değerlendirme yapmak hem de birinci sayımızın başarısını kutlamak amacıyla yağmurlu ve buz gibi bir kış gününde 18 Kasım 2017 tarihinde İzmir Kemalpaşa Zeytin Restoran'ta akşam yemeğinde yönetim kurulu olarak bir araya geldik. Ekibimizde heyecan dorukta... Başta bize fikirleriyle önderlik eden Kemal Arı ve Sevgili Murat Kaya, Derya Genç Acar, Nimet Avcı, Özgür Yıldırım, Resul Yavuz, Özlem Yıldız ve değerli eşleri ile bir araya gelmemizin sıcaklığı dışarıdaki soğuk havayı bize tamamen unutturuyordu.

18 Kasım 2017-Kemalpaşa

18 Kasım 2017-Kemalpaşa

Toplantımızda daha önce değindiğim gibi dergimizin gidişatını değerlendirdik. Dergimizin ikinci sayısının ne zaman basılacağı, web sayfasında ne zaman yer alacağı gibi konularla ilgili kararlara vardktan sonra dergimizin birinci basımını müthiş bir kutlama ile taçlandırdık. Uzun uzun çalışmaların sonunda bu kutlama ekibimize büyük bir enerji kattı. Üçüncü basım için ve diğer tüm etkinliklerimiz için bu enerji hepimizde çok faydalı olacak. Bunu şimdiden söylemek mümkün...

Dergimizin etrafında, gönüllü kişilerden bir çalışma grubu oluşmaktadır. Bunların çoğunluğu Prof. Dr. Kemal Arı'nın doktora ve yüksek lisans öğrencileridir. Bunların dışında yurt dışında ve yurt içinde tarih yazarı olmaya hevesli gençler de dergimizin faaliyetleri çerçevesinde yazarlık eğitimi almakta ve yurt dışı etkinliklerde dergimizin faaliyetlerini organize etmektedirler. Örneğin Kiel temsilcimiz de olan sn. Halil Fehmi Dağ yurt dışında Didim'den ise Buğra Erkan Sezer dergimizin çalışmalarında dergimizin çalışma gurubundan biri olarak bu süreçlere katkı sunmaktadır. Özellikle yurt dışı sergi çalışmalarında kişinin çok aktif Çalışma grubunda yer alan genç arkadaşlarımızdan ileride gurur duyacağımız başarılarla imza atmasını bekliyoruz.